

บทที่ 6

บทสรุป

เมื่อได้ทำการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างสนธิสัญญาการรวมรัฐเยอรมัน กับอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยการสืบสิทธิของรัฐในส่วนของสนธิสัญญา ค.ศ. 1978 และอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยการสืบสิทธิของรัฐในส่วนทรัพย์สินของรัฐ บรรณาสารและหนังสือ ค.ศ. 1983 จะเห็นได้ว่าหลักเกณฑ์ที่ปรากฏอยู่ในสนธิสัญญาการรวมรัฐเยอรมัน มีทั้งความสอดคล้อง และมีลักษณะที่พิเศษแตกต่างไปจากหลักกฎหมายที่ปรากฏอยู่ในอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยการสืบสิทธิของรัฐทั้งสองฉบับ กล่าวคือ การรวมเยอรมัน (German Unity) เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 1990 เป็นการที่เยอรมันตะวันออกสูญเสียดินแดนและอำนาจอธิปไตยของตนทั้งหมด จากการเข้ามารวมดินแดนกับเยอรมันตะวันตก ตามบทบัญญัติในมาตรา 1 ของสนธิสัญญาการรวมรัฐเยอรมัน โดยกำหนดให้เยอรมันตะวันตกเป็นผู้ใช้อำนาจอธิปไตยของตน ขยายการใช้บังคับเข้าไปในดินแดนของเยอรมันตะวันออกตามมาตรา 3 ของสนธิสัญญาดังกล่าว ซึ่งการรวมเยอรมันในลักษณะเช่นนี้ในทางกฎหมายระหว่างประเทศถือว่าเป็น "การรวมรัฐ" ที่ไม่ได้เป็นการสร้างรัฐขึ้นมาใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่ปรากฏอยู่ในอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยการสืบสิทธิของรัฐ ค.ศ. 1978 และ ค.ศ. 1983 กล่าวคือ เป็นกรณีที่รัฐผู้สืบสิทธิได้รับดินแดนของรัฐเดิมเข้ามาทั้งหมดโดยการรวมรัฐ ซึ่งการรวมรัฐตามบทบัญญัติในอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยการสืบสิทธิของรัฐทั้งสองฉบับ สามารถแบ่งการรวมรัฐออกเป็น 3 ลักษณะด้วยกันคือ การรวมรัฐที่เป็นการสร้างรัฐขึ้นมาใหม่ (new sovereign state) การรวมรัฐที่เป็นการรวมอำนาจอธิปไตยของรัฐทั้งสองรัฐให้กลายเป็นอำนาจอธิปไตยเดียว (uniting two sovereign State into one) และการรวมรัฐที่ไม่เป็นการสร้างรัฐขึ้นมาใหม่แต่เป็นการรวมรัฐที่มีลักษณะเป็นการรวมดินแดน ซึ่งการรวมเยอรมันตามมาตรา 1 และมาตรา 2 ของสนธิสัญญาการรวมรัฐเยอรมันเป็นการรวมรัฐที่ไม่ได้เป็นการสร้างรัฐขึ้นมาใหม่

สำหรับหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาเกี่ยวกับการสืบสิทธิของรัฐ ในส่วนของสนธิสัญญาเมื่อมีการรวมรัฐ ได้แก่ บทบัญญัติที่ปรากฏอยู่ในมาตรา 31 ของอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยการสืบสิทธิของรัฐ ค.ศ. 1978 ซึ่งได้หาหลักเกณฑ์เกี่ยวกับพันธกรณีในสนธิสัญญาของรัฐเดิมที่มีต่อรัฐผู้สืบสิทธิภายหลังการรวมรัฐ โดยกำหนดให้สนธิสัญญาของรัฐเดิมยังมีผลใช้บังคับต่อไปในดินแดนของรัฐเดิม เว้นแต่รัฐผู้สืบสิทธิกับรัฐคู่สัญญาในสนธิสัญญาของรัฐเดิมจะตกลงเป็นประการอื่น หรือปรากฏจากสนธิสัญญาหรือสนธิสัญญากำหนดไว้เป็นประการอื่นหรือจะเป็นการเปลี่ยนแปลง เว้นไข

อย่างสำคัญในการปฏิบัติตามสนธิสัญญาของรัฐเดิม ซึ่งหลักเกณฑ์ในมาตรา 31 นี้ สอดคล้องกับบทบัญญัติที่ปรากฏอยู่ในมาตรา 12 ของสนธิสัญญาการรวมรัฐเยอรมัน ที่กำหนดให้สนธิสัญญาของเยอรมันตะวันออกมีผลใช้บังคับต่อไป จนกว่าทางเยอรมันตะวันตกจะทำการหารือกับรัฐภาคี อย่างไรก็ตามเป็นที่สังเกตว่าบทบัญญัติในมาตรา 12 ของสนธิสัญญาการรวมรัฐเยอรมัน ได้กำหนดให้การพิจารณาสนธิสัญญาของเยอรมันตะวันออก ที่มีความเกี่ยวข้องกับอำนาจของประชาคมยุโรป ทางเยอรมันตะวันตกในฐานะรัฐผู้สืบทอดจะต้องทำการหารือกับประชาคมยุโรป เกี่ยวกับการใช้บังคับหรือการกำหนดการใช้บังคับสนธิสัญญาของเยอรมันตะวันออกเหล่านั้น ด้วยเหตุนี้บทบัญญัติในมาตรา 12 จึงมีลักษณะที่พิเศษแตกต่างไปจากหลักเกณฑ์ที่ปรากฏอยู่ในมาตรา 31 ของอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยการสืบทอดของรัฐ ค.ศ. 1978 ที่กำหนดให้รัฐผู้สืบทอด และรัฐคู่สัญญาในสนธิสัญญาของรัฐเดิมเท่านั้นที่จะทำการพิจารณาเกี่ยวกับการใช้บังคับสนธิสัญญาของรัฐเดิม ภายหลังการรวมรัฐ ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากเยอรมันตะวันตกเป็นรัฐสมาชิกอยู่ในประชาคมยุโรป จึงต้องอยู่ภายใต้ข้อกำหนดของประชาคมยุโรป ที่จำกัดอำนาจของรัฐสมาชิกในการทำความตกลงเกี่ยวกับทางด้านการค้าการลงทุนหรือความตกลงใด ๆ เกี่ยวกับทางด้านการศึกษา เศรษฐกิจ โดยไม่สามารถกระทำได้ด้วยตนเอง เนื่องจากความตกลงดังกล่าวเกี่ยวข้องกับอำนาจของประชาคมยุโรป ทางเยอรมันตะวันตกจึงต้องทำการหารือกับประชาคมยุโรปก่อน ตามบทบัญญัติที่ปรากฏอยู่ในมาตรา 12 ของสนธิสัญญาการรวมรัฐเยอรมัน ตามหลักเกณฑ์ในเรื่องความยินยอมของรัฐ

สำหรับการใช้บังคับสนธิสัญญาของเยอรมันตะวันตกภายหลังการรวมเยอรมันตามบทบัญญัติในมาตรา 11 ของสนธิสัญญาการรวมรัฐเยอรมัน กำหนดให้สนธิสัญญาของเยอรมันตะวันตกขยายการใช้บังคับไปยังดินแดนเยอรมันตะวันออก ซึ่งตรงกับหลักการขยายการใช้บังคับสนธิสัญญาตามเขตแดน (moving treaties frontiers) แต่เมื่อพิจารณาหลักเกณฑ์ที่ปรากฏอยู่ในมาตรา 31 ของอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยการสืบทอดของรัฐ ค.ศ. 1978 จะเห็นได้ว่าบทบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่ได้กำหนดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการใช้บังคับสนธิสัญญาของรัฐผู้สืบทอดที่มีมาก่อนการรวมรัฐว่าจะใช้บังคับอย่างไรเมื่อมีการรวมรัฐเกิดขึ้น ดังนั้นการที่บทบัญญัติในมาตรา 11 กำหนดให้สนธิสัญญาของเยอรมันตะวันตกขยายการใช้บังคับไปยังดินแดนเยอรมันตะวันออก จึงเป็นการนำเอาหลักกฎหมายที่ปรากฏอยู่ในมาตรา 15 ของอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยการสืบทอดของรัฐ ค.ศ. 1978 มาปรับใช้โดยอนุโลม เนื่องจากบทบัญญัตินี้ดังกล่าวได้กำหนดให้รัฐผู้สืบทอดขยายการใช้บังคับสนธิสัญญาของตนไปยังดินแดนที่ได้รับโอนมาจากรัฐเดิมโดยอัตโนมัติ ตามหลัก moving treaties frontiers ซึ่งสอดคล้องกับหลักการใช้อำนาจอธิปไตยของรัฐเดิมที่ขยายไปยังดินแดนที่ได้รับโอนเข้ามา ดังนั้นหากทำการพิจารณาการใช้บังคับสนธิสัญญาของรัฐผู้สืบทอดจากการใช้อำนาจอธิปไตยของรัฐผู้สืบทอด ที่ขยายการใช้บังคับไปยังดินแดนที่ได้รับโอนมา ตามมาตรา 15 ของอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยการสืบทอดของรัฐ ค.ศ. 1978 ผู้เขียนมีความเห็นว่าบทบัญญัติในมาตรา 11 ของสนธิสัญญาการรวมรัฐเยอรมันที่กำหนดให้สนธิสัญญาของเยอรมันตะวันตกขยายการ

ใช้บังคับไปยังเยอรมันตะวันตก สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่ปรากฏอยู่ในมาตรา 15 ของอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยการสืบสิทธิของรัฐ ค.ศ.1978 ในส่วนที่เกี่ยวกับการใช้บังคับสนธิสัญญาของรัฐผู้สืบสิทธิ

อย่างไรก็ตามเป็นที่สังเกตว่า บทบัญญัติในมาตรา 11 ของสนธิสัญญาการรวมรัฐเยอรมันที่กำหนดให้ ขยายการใช้บังคับสนธิสัญญาของเยอรมันตะวันตกไปยังดินแดนเยอรมันตะวันออกนั้น ในสนธิสัญญาบางประเภทไม่สามารถขยายการใช้บังคับสนธิสัญญาดังกล่าวได้โดยอัตโนมัติ หากสนธิสัญญาดังกล่าว เป็นสนธิสัญญาที่ทางประชาคมยุโรปใช้บังคับกับดินแดนของรัฐสมาชิกที่อยู่ในประชาคมยุโรป เนื่องจากสนธิสัญญาเหล่านี้ ทางเยอรมันตะวันตกไม่สามารถทำความตกลงได้ด้วยตนเองเพราะ เป็นสนธิสัญญาที่เกี่ยวกับการพาณิชย์ เศรษฐกิจซึ่งเกี่ยวข้องกับอำนาจของประชาคมยุโรป ทางเยอรมันตะวันตกจึงต้องทำการหารือกับประชาคมยุโรปและรัฐสมาชิกเพื่อขออนุญาตในการขยายการใช้บังคับสนธิสัญญาของประชาคมยุโรปในดินแดนเยอรมันตะวันออก ดังนั้นการขยายการใช้บังคับสนธิสัญญาของเยอรมันตะวันตก ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจของประชาคมยุโรป จึงต้องได้รับความเห็นชอบจากประชาคมยุโรปก่อน ตามหลักกฎหมายในเรื่องความยินยอมของรัฐด้วยเหตุนี้บทบัญญัติในมาตรา 11 ของสนธิสัญญาการรวมรัฐเยอรมัน จึงวางหลักเกณฑ์ที่พิเศษแตกต่างไปจากหลักเกณฑ์ที่ปรากฏอยู่ในมาตรา 15 ของอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยการสืบสิทธิของรัฐ ค.ศ.1978 ที่กำหนดให้ สนธิสัญญาของรัฐผู้สืบสิทธิขยายการใช้บังคับไปโดยอัตโนมัติเมื่อได้รับโอนดินแดนบางส่วนมาจากรัฐเดิม

ดังนั้นเมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับการใช้บังคับสนธิสัญญา ที่ปรากฏอยู่ในมาตรา 11 และ มาตรา 12 ของสนธิสัญญาการรวมรัฐเยอรมันจะเห็นได้ว่าการวางหลักเกณฑ์ที่สอดคล้องกับหลักกฎหมายที่ปรากฏอยู่ในอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยการสืบสิทธิของรัฐ ในส่วนของสนธิสัญญา ค.ศ. 1978 และมีการวางหลักเกณฑ์ที่พิเศษนอกเหนือไปจากหลักกฎหมายที่ปรากฏอยู่ในอนุสัญญาฉบับดังกล่าว หากการใช้บังคับสนธิสัญญาเหล่านั้นเกี่ยวข้องกับอำนาจของประชาคมยุโรป อย่างไรก็ตามหากกรณีการรวมรัฐเยอรมันไม่มีบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับการใช้บังคับสนธิสัญญาของรัฐเดิมหรือรัฐผู้สืบสิทธิ กรณีเช่นนี้ผู้เขียนเห็นว่าควรนำแนวทางปฏิบัติของรัฐในอดีตมาพิจารณาเกี่ยวกับการใช้บังคับสนธิสัญญาของรัฐเดิมและรัฐผู้สืบสิทธิ ดังเช่นกรณีสำหรับรัฐอเมริกาวมดินแดน Texas และ Hawaii หรือกรณีที่ฝรั่งเศสผนวกดินแดน Algeria และ Madasgar หรือกรณีที่ยุโรปผนวกดินแดนเกาหลี เป็นต้น กรณีที่เกิดขึ้นเหล่านี้รัฐผู้สืบสิทธิได้ใช้หลักการขยายการใช้บังคับสนธิสัญญาไปตามเขตแดนที่ได้รับเพิ่มเข้ามาโดยอัตโนมัติ ซึ่งการขยายการใช้บังคับสนธิสัญญาของรัฐผู้สืบสิทธิไปตลอดทั้งดินแดนนี้เป็นที่สังเกตว่าสอดคล้องกับหลักกฎหมายที่ปรากฏอยู่ในมาตรา 29 ของอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยการสืบสิทธิรัฐในส่วนของสนธิสัญญา ค.ศ.1969 ที่กำหนดให้สนธิสัญญาที่มีผลผูกพันตลอดทั้งดินแดนของรัฐที่เป็นคู่สัญญาในสนธิสัญญา

สำหรับบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินของรัฐนั้น เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติที่ปรากฏอยู่ในมาตรา 21 มาตรา 22 มาตรา 23(7) มาตรา 25 มาตรา 26 และมาตรา 27 ของสนธิสัญญาการรวมเยอรมันจะเห็นได้ว่าการวางหลักเกณฑ์กำหนดให้ทรัพย์สินของเยอรมันตะวันออกโอนไปยังเยอรมันตะวันตก ซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าวสอดคล้องกับหลักกฎหมายที่ปรากฏอยู่ในมาตรา 16 ของอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยการสืบสิทธิของรัฐในส่วนทรัพย์สินของรัฐ บรรณาสาร และหนังสือ ค.ศ. 1983 ที่กำหนดให้ทรัพย์สินของรัฐเดิมโอนไปยังรัฐผู้สืบสิทธิ ตรงกับหลักกฎหมายในเรื่องทรัพย์สิน อย่างไรก็ตาม เป็นที่สังเกตว่าการโอนทรัพย์สินจากรัฐเดิมมายังรัฐผู้สืบสิทธิในบางประเภท ซึ่งได้แก่ เงินตราของเยอรมันตะวันออกไม่ได้มีบทบัญญัติอยู่ในสนธิสัญญาการรวมรัฐเยอรมัน แต่ปรากฏอยู่ในสนธิสัญญาการรวมระบบเงินตรา เศรษฐกิจ และสังคมที่จัดทำระหว่างเยอรมันตะวันออกและเยอรมันตะวันตกก่อนที่จะจัดทำสนธิสัญญาการรวมรัฐ ซึ่งการทำความตกลงเกี่ยวกับการโอนเงินตรานี้ มีลักษณะที่พิเศษแตกต่างไปจากการโอนทรัพย์สินของเยอรมันตะวันออกไปยังเยอรมันตะวันตกโดยทั่วไป เนื่องจากการโอนเงินตราของเยอรมันตะวันออกมายังเยอรมันตะวันตกได้มีการกำหนดให้ มีการแปลงค่าเงินตราของเยอรมันตะวันออกมาเป็นเงินมาร์คของเยอรมันตะวันตก โดยเยอรมันตะวันตกจะทำการรับแลกเปลี่ยนเงินตราของเยอรมันตะวันออกดังกล่าวเพื่อที่เยอรมันภายหลังกการรวมรัฐจะได้มีการใช้เงินตราเป็นไปในระบบเดียวกัน แต่เนื่องจากการรวมระบบเงินตราของเยอรมันมีความเกี่ยวข้องกับอำนาจของประชาคมยุโรป ดังนั้นก่อนที่จะได้ทำการรวมระบบเงินตราทางเยอรมันตะวันตก จะต้องหารือสหประชาคมยุโรปก่อน เพราะการรวมระบบเงินตราของเยอรมันนี้ จะทำให้เยอรมันตะวันออกเข้ามาอยู่ในระบบการเงินยุโรป (European Monetary Union) และเข้าสู่ข้อกำหนดของประชาคมยุโรปเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายทุนอย่างเสรี ฯลฯ การโอนเงินตราของเยอรมันตะวันออกที่เป็นทรัพย์สินของรัฐนั้นจึงมีลักษณะที่พิเศษแตกต่างไปจากการโอนทรัพย์สินของรัฐเดิมโดยทั่วไปที่กำหนดอยู่ในมาตรา 16 ของอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยการสืบสิทธิของรัฐ ค.ศ. 1983 ที่กำหนดให้การโอนทรัพย์สินของรัฐเดิมไปยังรัฐผู้สืบสิทธิเป็นเรื่องระหว่างรัฐสองรัฐเท่านั้น ด้วยเหตุนี้การโอนเงินตราของเยอรมันตะวันออกมายังเยอรมันตะวันตกจึงต้องได้รับความเห็นชอบจากประชาคมยุโรปก่อน เนื่องจากการโอนเงินตราดังกล่าวเกี่ยวข้องกับอำนาจของประชาคมยุโรป ตามหลักกฎหมายในเรื่องความยินยอมของรัฐ

ในส่วนของหนังสือของเยอรมันตะวันออกนั้น เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติที่ปรากฏอยู่ในมาตรา 23 มาตรา 26(2) มาตรา 27(1) ของสนธิสัญญาการรวมรัฐเยอรมันจะเห็นได้บทบัญญัติดังกล่าวได้วางหลักเกณฑ์กำหนดให้หนังสือของเยอรมันตะวันออกโอนไปยังเยอรมันตะวันตก ซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าวสอดคล้องกับหลักกฎหมายที่ปรากฏอยู่ในมาตรา 39 ของอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยการสืบสิทธิของรัฐในส่วนทรัพย์สินของรัฐ บรรณาสาร และหนังสือ ค.ศ. 1983 ที่กำหนดให้หนังสือของรัฐเดิมโอนมายังรัฐผู้สืบสิทธิเมื่อมีการรวมรัฐ อย่างไรก็ตาม เป็นที่สังเกตว่าบทบัญญัติในมาตรา 23 ของสนธิสัญญาการรวมรัฐได้กำหนดเกี่ยวกับการโอนหนังสือของเยอรมันตะวันออกที่มีอยู่

ในงบประมาณให้โอนไปยังเยอรมันตะวันตกเป็นการบัญญัติไว้อย่างกว้าง ๆ โดยไม่ได้ระบุอย่างชัดเจนว่าหนี้สินที่มีอยู่ในงบประมาณนั้นรวมไปถึงหนี้สินของรัฐที่มีลักษณะทางการเมืองด้วยหรือไม่ ดังนั้นในการพิจารณาเกี่ยวกับการโอนหนี้สินของรัฐในลักษณะดังกล่าวจึงต้องพิจารณาจากแนวทางปฏิบัติของรัฐที่ผ่านมานในอดีต กล่าวคือโดยทั่วไปแจ้งหนี้สินของรัฐที่มีลักษณะทางการเมืองจะไม่โอนไปยังรัฐผู้สืบทอดตามหลักกฎหมายในเรื่องบุคคลลัทธิ เนื่องจากเป็นหนี้สินดังกล่าวเป็นหนี้สินที่ผูกพันเป็นการเฉพาะบุคคลโดยแท้ อย่างไรก็ตามหากรัฐผู้สืบทอดยินยอมที่จะผูกพันในหนี้สินดังกล่าวก็สามารถทำความเข้าใจที่จะรับโอนพันธกรณีในหนี้สินดังกล่าวได้ตามหลักกฎหมายในเรื่องความยินยอมของรัฐ

สำหรับบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับบรรณสารของรัฐ เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติในสนธิสัญญาการรวมรัฐเยอรมันจะเห็นได้ว่าไม่ได้มีบทบัญญัติที่กำหนดเกี่ยวกับการโอน บรรณสารของรัฐไว้โดยตรงมีเพียงแต่บทบัญญัติที่กำหนดให้ ทรัพย์สินของเยอรมันตะวันออกโอนไปยังเยอรมันตะวันตก ซึ่งบทบัญญัตินี้ดังกล่าวได้บัญญัติเกี่ยวกับการโอนทรัพย์สินของเยอรมันตะวันออกไว้อย่างกว้าง ๆ ดังนั้นในการพิจารณาเกี่ยวกับการโอนบรรณสารของเยอรมันตะวันออก ผู้เขียนจึงมีความเห็นว่าควรจะต้องพิจารณาควบคู่ไปกับการโอนทรัพย์สินของเยอรมันตะวันออก เนื่องจากการโอนทรัพย์สินของรัฐ นอกจากจะหมายความถึงตัวทรัพย์สินที่เป็นวัตถุแล้ว ยังหมายความถึงบรรดาเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินเหล่านั้นด้วย เมื่อบทบัญญัติในมาตรา 21 มาตรา 22 มาตรา 23(7) มาตรา 25 มาตรา 26 และมาตรา 27 กำหนดให้ทรัพย์สินของเยอรมันตะวันออกโอนไปยังเยอรมันตะวันตกจึงหมายความว่ารวมถึงการโอนบรรดาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินของเยอรมันตะวันออกโอนไปยังเยอรมันตะวันตก จึงหมายความว่ารวมถึงการโอนบรรดาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินเหล่านั้นถือได้ว่าเป็นการโอนบรรณสารของรัฐเดิมคือเยอรมันตะวันออกไปยังเยอรมันตะวันตก การโอนบรรณสารของรัฐดังกล่าวจึงสอดคล้องกับหลักกฎหมายที่ปรากฏอยู่ในมาตรา 29 ของอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยการสืบทอดของรัฐในส่วนทรัพย์สินของรัฐ บรรณสาร และหนี้สิน ค.ศ. 1983 ตามหลักกฎหมายในเรื่องทรัพย์สิน

ด้วยเหตุนี้จึงกล่าวได้ว่า การรวมเยอรมันตามบทบัญญัติในสนธิสัญญาการรวมรัฐเยอรมันเป็นการรวมรัฐที่มีลักษณะที่พิเศษแตกต่างไป จากการรวมรัฐที่อนุสัญญาว่าด้วยการสืบทอดของรัฐในส่วนของสนธิสัญญา ค.ศ. 1978 และอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยการสืบทอดของรัฐในส่วนทรัพย์สินของรัฐ บรรณสาร และหนี้สิน ค.ศ. 1983 กล่าวคือ นอกจากจะเป็นเรื่องของรัฐผู้สืบทอดคือเยอรมันตะวันตกที่จะทำการพิจารณาพันธกรณีในสนธิสัญญาของรัฐเดิม หรือการโอนทรัพย์สินของรัฐเดิมด้วยตนเองแล้ว ในบางกรณีทางเยอรมันก็ไม่มีอำนาจที่จะทำการพิจารณาเรื่องเหล่านั้นด้วยตนเอง เมื่อเรื่องเหล่านั้นเกี่ยวพันกับประชาคมยุโรปตามที่บัญญัติอยู่ในมาตรา 11 และ มาตรา 12 ของสนธิสัญญาการรวมรัฐ ดังนั้นในการพิจารณาเกี่ยวกับการรวมเยอรมันจึงแบ่งออกเป็นสองส่วนด้วยกันคือ กรณีแรกเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องระหว่างเยอรมันตะวันออกในฐานะของรัฐเดิมฝ่ายหนึ่งกับ

เยอรมันตะวันตกในฐานะของรัฐผู้สืบทอดฝ่ายหนึ่ง ซึ่งกรณีดังกล่าว หลักเกณฑ์ที่นำมาใช้เกี่ยวกับการพิจารณาสนธิสัญญาทรัพย์สิน บรรณาสาร และหนี้สิน ของเยอรมันตะวันออก สอดคล้องกับหลักกฎหมายที่ปรากฏอยู่ในอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยการสืบทอดของรัฐ ค.ศ. 1978 และ ค.ศ. 1983 กับกรณีที่สอง ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอำนาจของประชาคมยุโรป สืบเนื่องจากการที่เยอรมันตะวันตกเป็นสมาชิกอยู่ในประชาคมยุโรป ดังนั้นการพิจารณาในส่วนของสนธิสัญญาของเยอรมันตะวันออกและทรัพย์สินของเยอรมันตะวันออกบางประเภท (เงินตรา) ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับอำนาจของประชาคมยุโรป ทางเยอรมันตะวันตกจึงต้องทำการหารือกับประชาคมยุโรป ทำให้บทบัญญัติที่ปรากฏอยู่ในสนธิสัญญาการรวมเยอรมันในส่วนนี้จึงมีลักษณะพิเศษแตกต่างไปจากอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยการสืบทอดของรัฐ ค.ศ. 1978 และ ค.ศ. 1983 โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรวมเยอรมันได้แสดงให้เห็นถึง บทบาทขององค์การระหว่างประเทศที่มีการรวมกันทางด้านเศรษฐกิจและการเมืองอย่างแน่นแฟ้นดังเช่น สหภาพยุโรปในปัจจุบัน ที่ได้เข้ามามีบทบาทในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และในกรณีที่มีการสืบทอดของรัฐเกิดขึ้นในสังคมโลกปัจจุบันมากขึ้น บทบัญญัติในอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยการสืบทอดของรัฐ ค.ศ. 1978 และ ค.ศ. 1983 ที่เกิดจากการรวบรวมแนวทางปฏิบัติของรัฐ และการวางหลักเกณฑ์บางประการขึ้นมาใหม่จึงไม่ได้ครอบคลุมไปถึงการสืบทอดของรัฐในบางลักษณะที่มีลักษณะแตกต่างไปจากเดิม ดังเช่นกรณีการรวมเยอรมัน เนื่องจากการรวมเยอรมันมีความเกี่ยวข้องกับอำนาจขององค์การระหว่างประเทศที่มีการรวมตัวทางด้านเศรษฐกิจอย่างสหภาพยุโรป เป็นผลมาจากการที่เยอรมันตะวันตกเข้าเป็นสมาชิกในสหภาพยุโรป และยอมสละอำนาจอธิปไตยของตนในบางส่วนให้ กับสหภาพยุโรป เช่น การทำความตกลงทางด้านการค้าการพาณิชย์ ทางเยอรมันตะวันตกไม่สามารถกระทำได้ด้วยตนเอง การทำความตกลงดังกล่าวจะต้องกระทำผ่านสหภาพยุโรป ซึ่งการรวมรัฐที่ผ่านมานในอดีตเป็นเรื่องระหว่างรัฐเดิมและรัฐผู้สืบทอดเท่านั้น แต่การรวมเยอรมันเมื่อ 3 ตุลาคม 1990 เป็นกรณีที่มีความเกี่ยวข้องกับสหภาพยุโรปจึงเป็นการรวมรัฐที่มีลักษณะพิเศษไม่เหมือนใคร โดยอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยการสืบทอดของรัฐทั้งสองฉบับ ไม่ครอบคลุมถึงเรื่องพันธกรณีของเยอรมันตะวันออกทั้งหมด เพราะมีพันธกรณีบางอย่างที่อนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยการสืบทอดของรัฐจะต้องแก้ไข เช่น เรื่องที่เกี่ยวข้องกับอำนาจขององค์การระหว่างประเทศที่มีระดับการรวมตัวทางด้านเศรษฐกิจสูง เท่ากับสหภาพยุโรป ในการพิจารณาเกี่ยวกับการใช้บังคับสนธิสัญญาหรือการกำหนดให้สิ้นสุดการใช้บังคับสนธิสัญญา รัฐผู้สืบทอดจะต้องทำการหารือกับองค์การระหว่างประเทศเหล่านั้นด้วย ซึ่งแต่เดิมการพิจารณาเรื่องพันธกรณีของรัฐเดิมเป็นเรื่องเฉพาะรัฐเดิมกับรัฐผู้สืบทอด และไม่เคยปรากฏแนวทางการปฏิบัติของรัฐในเรื่องการรวมรัฐในลักษณะเช่นนี้มาก่อน ดังนั้นแนวโน้มเกี่ยวกับการรวมรัฐที่อาจมีขึ้นในอนาคต คงต้องพิจารณาถึงบทบาทขององค์การระหว่างประเทศที่มีความเกี่ยวข้องกับรัฐผู้สืบทอดว่า มีระดับการรวมตัวทางด้านเศรษฐกิจสูงเท่ากับสหภาพยุโรปมาเกี่ยวข้องหรือไม่ เพราะในปัจจุบันองค์การระหว่างประเทศที่มีการรวมตัวในระดับเกี่ยวกับสหภาพยุโรป ยังไม่มีปรากฏขึ้นในสังคมระหว่างประเทศ กรณีการรวมรัฐเยอรมันจึงอาจเป็นกรณีพิเศษเพียงกรณีเดียว

ที่เกิดขึ้นในทางระหว่างประเทศ เพราะการรวมรัฐที่เกิดขึ้นในอนาคตระดับของการรวมรัฐอาจไม่สูงถึงระดับของการรวมเยอรมันที่มีสหภาพยุโรปเข้ามาเกี่ยวข้อง หรือหากมีกรณีการรวมรัฐเกิดขึ้นโดยมีลักษณะเดียวกันกับการรวมเยอรมัน โดยมีองค์การระหว่างประเทศที่มีระดับการรวมตัวทางด้านเศรษฐกิจสูงเท่ากับสหภาพยุโรปเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ผู้เขียนมีความเห็นว่าควรจะต้องพิจารณาแนวทางปฏิบัติของรัฐผู้สืบทอดนั้นว่า ได้มีการนำเอาแนวทางปฏิบัติของเยอรมันไปปฏิบัติมากน้อยเพียงใด เนื่องจากมีเพียงกรณีการรวมเยอรมันเท่านั้นที่มีลักษณะพิเศษเกิดขึ้นเป็นกรณีแรก การพิจารณาผลกระทบทางกฎหมายระหว่างประเทศเกี่ยวกับการสืบทอดของรัฐจะมีหรือไม่นั้น คงเป็นสิ่งที่จะต้องพิจารณาต่อไป เพราะยังไม่มีแนวทางปฏิบัติของรัฐที่เพียงพอที่จะกล่าวได้ว่ามีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องมาตลอด จนถือได้ว่าเป็นจารีตประเพณี และได้ส่งผลกระทบโดยตรงต่อหลักกฎหมายระหว่างประเทศที่ปรากฏอยู่ในอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยการสืบทอดของรัฐ ค.ศ. 1978 และ ค.ศ. 1983 อย่างมากจนบทบัญญัติดังกล่าวไม่สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้